

**MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA OILALAR BILAN O'ZARO
HAMKORLIKNING ZAMONAVIY SHAKLLARI**

Rustamova Marjonaxon Ne'matjon qizi
Qo'qon Universiteti
Maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada maktabgacha ta'lim tashkilotlarida oila bilan hamkorlikning zamonaviy shakllari oilani jamiyatdagi o'rni qay darajada ekanligini haqida aytib o'tilgan. Maqoladan oila bilan hamkorlikda ishlaganda muammolarning kelib chiqishi va ularga topilgan yechimlar to'g'risida xulosalar berib o'tilgan.

Kalit so'zlar: Oila, Pedagogika, Ota-ona, jamiyat, farzand tarbiyasi, xalq, bog'cha.

Ushbu tezisda men maktabgacha ta'lim tashkilotlarida oila bilan hamkorlikning zamonaviy shakllari qanday ekanligini bilib oldim. Avvalo oila nima ekanligiga to'xtalib o'tsak. Oila - nikoh yoki tug'ishganlikka asoslangan kichik guruh. Uning a'zolari ro'zg'orning birligi, o'zaro yordami va ma'naviy mas'uliyati bilan bir-biriga bog'langan. Oila o'z farzandlarini tarbiyalab, ularni umuminsoniy qadriyatlarini singdirish bilan ularga boshlang'ich ijtimoiy yo'nalish beradi. O'zbekistonning davlat mustaqilligi tufayli xalqimizning milliy urf - odatlari va marosimlari qaytadan tiklana boshladi, bu udumlar oilani mustahkamlashda muhim o'rin egallaydi. Oila - ijtimoiy hayotning abadiyligini, tarbiyaning uzluksizligini ta'minlaydigan, kelajak avlod hamda qadriyatlar tizimiga o'z ta'sirini ko'rsatadigan ijtimoiy makon. Ota-onalar bilan ishlashda pedagoglar xushmuomala bo'lishlari kerak.

Hozirgi vaqtda maktabgacha ta'lim muassasasining oila bilan ishlashning barqaror shakllari rivojlandi, ular maktabgacha pedagogikada an'anaviy hisoblanadi. Bu vaqt sinovidan o'tgan ish shakllari. Ularning tasnifi, tuzilishi, mazmuni, samaradorligi ko'plab ilmiy-uslubiy manbalarda bayon etilgan. Bunday shakllarga ota-onalarning pedagogik ta'limi kiradi. U ikki yo'nalishda amalga oshiriladi: Bolalar bog'chasi ichida ushbu maktabgacha ta'lim muassasasi tarbiyalanuvchilarining ota-onalari bilan ish olib boriladi. Maktabgacha ta'lim muassasasidan tashqarida ota-onalar bilan ishlash. Muloqotning noan'anaviy shakllari o'qituvchilar va ota-onalar orasida ayniqsa mashhur. Ular ota-onalar bilan norasmiy aloqalarni o'rnatishga, ularning e'tiborini bolalar bog'chasiga qaratishga qaratilgan. Ota-onalar farzandini yaxshiroq bilishadi, chunki ular uni o'zlari uchun boshqa, yangi muhitda ko'radilar.

Ota-onalar bilan o'zaro aloqaning axborot-tahliliy shakllari, ota-onalarning psixologik va pedagogik ma'lumotlarga bo'lgan ehtiyojlari. Faqat analitik asosda maktabgacha ta'lim muassasasida bolaga individual, shaxsiyatga yo'naltirilgan yondashuvni amalga oshirish, bolalar bilan o'quv-tarbiyaviy ish samaradorligini oshirish va ularning ota-onalari bilan malakali aloqa o'rnatish mumkin.

Ota-onalar bilan o'zaro munosabatlarning axborot-tahliliy shakllari. So'roq qilish maktabgacha ta'lim muassasalari xodimlari tomonidan oilani o'rganish, ota-onalarning ta'lim ehtiyojlarini aniqlash, uning a'zolari bilan aloqa o'rnatish va bolaga tarbiyaviy ta'sirni muvofiqlashtirish uchun qo'llaniladigan eng keng tarqalgan diagnostika usullaridan biri haqiqiy rasmni olgandan so'ng, to'plangan ma'lumotlar asosida o'qituvchi har bir ota-ona va bola bilan muloqot qilish taktikasini belgilaydi va ishlab chiqadi. Bu har bir oilaning pedagogik ehtiyojlarini yaxshiroq boshqarishga, uning individual xususiyatlarini hisobga olishga yordam beradi.

Ota-onalar bilan o'zaro munosabatlarning yozma shakllari Broshyuralar bolalar bog'chasi tushunchasini tavsiflashi va u haqida umumiy ma'lumot berishi mumkin. Imtiyozlar Bolalar bog'chasi haqida batafsil ma'lumot bering. Oilalar yil davomida nafaqa olish uchun ariza topshirishlari mumkin. Kundalik eslatmalar to'g'ridan-to'g'ri ota-onalarga murojaat

qilib, oilaga bolaning sog'lig'i, kayfiyati, bolalar bog'chasidagi xatti-harakatlari, sevimli mashg'ulotlari va boshqa ma'lumotlar haqida ma'lumot beradi.

Ota-onalar bilan o'zaro munosabatlarning bo'sh vaqt shakllari Xayriya tadbirlari, xayriya harakatlari. Ushbu qo'shma faoliyat shakli nafaqat sovg'alarni qabul qilishni, balki qilishni ham o'rganadigan bolalar uchun katta tarbiyaviy ahamiyatga ega. Ota-onalar ham farzandining bolalar bog'chasidagi do'stlari bilan o'yinda ishtiyoq bilan o'ynashini va ularning sevimli kitobi yanada qiziqarli bo'lib, do'stlari orasida yangi bo'lib qolganini ko'rib, befarq qolmaydi. Qo'shma sayohatlar va ekskursiyalardan asosiy maqsad ota-onalar va bolalar munosabatlarini mustahkamlash. Natijada bolalarda mehnatsevarlik, aniqlik, yaqinlarga e'tibor, mehnatni hurmat qilish kabi fazilatlar tarbiyalanadi. Bolalar bu sayohatlardan tabiat, hasharotlar, o'z yerlari haqida yangi taassurotlar bilan boyib qaytishadi. Keyin ular ishtiyoq bilan chizadilar, tabiiy materiallardan qo'l san'atlari yasaydilar, qo'shma ijod ko'rgazmalarini tashkil qiladilar. Qo'shma sayohatlar va ekskursiyalar asosiy maqsad - ota-onalar va bolalar munosabatlarini mustahkamlash.

Xulosa qilib aytganda, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida oila bilan hamkorlikning zamonaviy shakllarida tarbiyachi ota-onalar bilan hamkorlikda ish olib boradi. Hozirgi kunda telegram onlayn guruhlar mavjud bo'lib unda bolani har kunlik qilgan ishlari, bajargan mashg'ulotlari tashlab boriladi. Unda ota-onalar o'z bolalarini qay darajada aktiv ekanliklarini ko'rib kuzatib borishadi. Oila bilan hamkorlikda ishlaganimizda ota - onalarni o'zlarini bog'chaga chaqirib turli xildagi tadbirlar yoki bo'lmasa sport musoboqalarini ham tez-tez uyishtirib turish kerak. Bolalarni sayohat va ekiskursiyalarga olib chiqib turish kerak .Bunda bolalarning dunyo qarashlari kengayadi va mehnatni hurmat qilishi kerak bo'lgan fazilatlarini rivojlanib boradi, bolalar yanada ziyarak bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1 Boboyeva D.R. Maktabgacha yoshdagi bolalarning nutqini o'stirish jarayonida ertaklar asosida atrof- muhitbiln tanishuv/ Umumiy to'plam T: Nizomiy nomidagi TDPU.2000.103. 105-b.

2 Azizova Z. Maktabgacha katta yoshdagi bolalar qo'g'irchoq teatri vositasida axloqiy-estetik sifatlarni shakllantirish.T "2010.-90 b.

3 Abdurahimova D. Maktabgacha tarbiya yoshdagi bolalarni axloqiy ruhda tarbiyalashda xalq ertaklaridan foydalanish: -T. "1998."- 18.

4 Maktabgacha pedagogika. – "Tarbiyachi ", 1991. -256 b.